

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia XXXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

quando constat de actu externo rite peracto v. g.
Matrimonii contracti : Religiosae professionis : testamen-
ti, &c. in dubio præsumuntur actus interni suffi-
cientes ac requisiti adfuisse, si accedat alia præ-
sumptio in oppositum.

CONFERTIA XXXV.

48. **D**ubitatur aliquando de lege aliqua lata,
promulgata, recepta, aut de certo ejus
sensu: aliquando autem constat legem fuisse la-
tam, promulgatam & receptam; dubitatur autem
de ejus obligatione pro tali casu, vel etiam de ejus
abrogatione: quæritur ergo hic de utriusque reso-
lutione; sit itaque

RESOLUTIO I. Quandocunque verè dubi-
tatur, an lex sit lata, promulgata, vel recepta, ho-
mo manet in sua possessione contra legem. Ra-
tio est clara; quia tunc certa est libertas, & dubia
obligatio; consequenter eligi potest, quod certum
est, & relinquiri, quod dubium e. g.

I. Dubitas, an pro hac vigilia sit indicatum je-
junium: aut hodie hujus sancti festum: non tene-
ris jejunare, vel Missam audire. II. Legis in ali-
quo Authore novam aliquam constitutionem Ro-
mæ editam, nescis autem, vel dubitas, an authen-
tice publicata sit in tua patria, non obligat. Nec
obstat eam esse Romæ publicatam, adeoque for-
titi essentiali vim obligandi omnes Christianos,
non habet tamen vim actu obligandi in aliis par-
tibus, nisi ubi obligatione publicata est, utputa
per legatos, Episcopos, Prælatos, ut nobis con-
stet, ita *Merchantius. Tribunalis p. 2. tr. 2. tit. 8. q. 5.*

D 2

in

in Appendix. III. Dubitas, an lex aliqua praepiens vel prohibens sub pena Excommunicationis vel alterius Censuræ, unquam fuerit usu recepta, & vim obligandi obtainuerit; quia scil. nihil constat de ejus usu: potes ergo presumere, non esse usu receptam, præcipue si videoas alios communiter agere oppositum. Ratio est, quia dubitas de aliquo essentialiter requisito ad obligationem legis; ideoque possessio non stat pro lege, sed pro subditorum libertate. Ita *cum Patrit. lib. n. 81. Azor. & Castropal.* IV. Similiter quando verè dubitatur, an consuetudo aliqua hactenus observata in communitate v. g. celebrandi certum aliquod festum: servandi certum aliquod jejunium: peregrinationem obeundi, &c. habet vim aliquam obligandi, an solum devotionis & honestatis; potius inclinandum est ad eam partem, quod sit consuetudo devotionis quam obligationis: quia generalis regula est: quod in dubio nemo presumitur velle obligari: neque expedit multiplicare præcepta, ubi moraliter certa non sunt, aut saltem probabilia. Ita *Suar. de legibus lib. 15. Rebell. Dian.*

RESOLUTIO II. : Quando constat legem aliquam fuisse latam, promulgatam, receptam, dubitatur autem de ejus obligatione pro tali valenti casu, vel de ejus abrogatione, tunc lex est in possessione suæ obligationis contra dubitantem. Ratio est, quia obligatio est certa, dubia liberatio.

Unde si v. g. I. Constat legem esse latam de non portandis armis: de non comedendo vel bibendo.

bendo extra monasterium; dubitas autem an talis lex non sit abrogata, vel an per non usum cessarit: teneris obligatione legis, quia pro illa stat posses-
sio. II. Constat me emisisse votum, vel jura-
mentum; dubito autem, an dispensatum vel ir-
ritatum sit: aut si dispensatum, tamen dubia
fuit dispensandi potestas: certum est me ma-
nere obligatum; quia certa obligatio Vo-
ti, vel juramenti non potest tolli dispensatione
dubia. III. Constat hodie esse indicum jeju-
num, dubitas vero an te obliget propter laborem
vel iter peractum; teneris jejunare: quia certa ob-
ligatio dubia excusatione non tollitur: petenda
itaque erit dispensatio a superiore. Ita commu-
nis. IV. Eodem modo resolvendum est; quan-
do dubia est causa excusans ab auditione sacri: a
recitatione horarum, &c. Quo casu optimum
est se conformare iudicio medici, qui si afferat re-
citationem nocitaram, certe deobligaberis vel
in parte, vel in toto, prout Medico videbitur.

CONFERTIA XXXVI.

Constat latam esse legem poenalem Excom-
municationis, suspensionis, interdicti, vel
etiam Irregularitatis incurrandae ab eo, qui certum
aliquid delictum commiserit: Jam vero invinci-
biliter dubitas *dubio facti*, an commiseris tale fac-
tum vel delictum; queritur, an tenearis subire
tales poenas Excommunicationis, suspensionis, &c.

RESOLUTIO: Nemo censendus est ligatus,
quando vere dubitat, an commiserit delictum,
propter quod constat decretam esse poenam, Cen-

D 3

suram,